A°. 1835. SURINAAMSCHE Courant.

N°. 77. LETTERKUNDIG Dagblad.

Vrijdag den 25sten September.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den 23 September* 1835.

Alzoo ABRAHAM JELLIS VAN SITTEREN JUNIOR, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om bij anticipatie van den gewonen termijn van aankondiging, te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie* voor de Slavin *Susanna*, en hare Kinderen *Gerrit* en *Cornelia Clasina*, hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *acht* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Suriname.

PARAMARIBO, 23 SEPTEMBER.

Op den middag van deze dag kondigde ons het gebulder des geschuts de terugkomst aan van Z. E. onzen Gouverneur Generaal en Hoogstdeszelfs Betrekkingen en verder gevolg, van deszelfs kortstondige reis naar de Districten Nickerie. Z. E. werd, door den Kolonialen Raad en verdere Autoriteiten, op den welmeenendste wijze verwelkomd.

— Ontvangene Curaçaosche Couranten tot en met den 29 Augustus jl., melden ons dat Z. K. H. Prins WILLEM FREDERIK HENDRIK, aldaar op den 24 Julij jl. in behouden welstand is gearriveerd, en aldaar op den hartelijksten wijze is ontvangen geworden, door eene Commissie, aan welker hoofd den Procureur des Konings zich bevond.

Zoowel aan den kant van het Gouvernement als aan die van de Ingezetenen, hebben naar best vermogen aangewend, om Hoogstdeszelfs verblijf aldaar, zoo veel mogelijk te veraangenamen en om de liefde en gehechtheid aan Nederland en het Doorluchtig Huis van Oranje, aan den dag te leggen. Daar 's Vorsten verblijf aldaar slechts voor eenen korten tijd bepaald was, was het aan velen inwoners onmogelijk, hunne hulde aan den jongen Vorst te bewijzen.

Nadat Z. K. H. eenige Plantagien in de Oost- en Middel-Divisie had bezocht, als ook een prachtig bal en soupé, door de Hooge Autoriteiten, ter eere van Z. K. H. gegeven, met Z. K. tegenwoordigheid had vereerd, is Z. K. H. op den vroegen morgen van den 7 Augustus van dien haven naar Nieuw-York vertrokken, na vooraf een hartelijk en welmeenend afscheid genomen te hebben van de Hoog Edel Gestrengen Heer Gezagvoerder en verdere Hooge Autoriteiten.

Extracten uit de Curaçaosche Couranten tot en met 29 Augustus 1835.

Met de aankomst van een vaartuig van Mayaguez, vernemen wij met leedwezen, dat op den 13 Julij, des avonds ten 8 uren tot den 14 tegen den avond, een zware orkaan gewoed heeft op het eiland Porto Rico, welke zeer zware schade aan behuizingen, plantagien en schepen heeft aangerigt. Deze orkaan heeft 10 uren lang geduurd, van des namiddags te 4 tot den volgenden morgen te 2 uren. Overal echter schijnt de orkaan niet even zwaar te hebben gewoed. Te Caboroxo was het slechts een gewone storm.

Deze orkaan heeft ook zeer zwaar op eenige der bovenwinds eilanden gewoed. Antigua en St. Kitts hebben onder anderen zeer veel er door geleden.

Te St. Domingo heeft deze orkaan aldaar niet zoo zwaar gewoed als die van den 5 te voren. Gedurende de orkaan van den 13 op den 14, heeft het aanhoudend zwaar geregend, zonder donder of weerlicht.

Ook meldt men dd. 28 Augustus: Gisteren kwam binnen deze haven een vaartuig van Puerto Cabello aan met 60 passagiers aan boord, welke van daar gevlugt zijn om de tooneelen aan moord en wanorder te ontwijken. Op den namiddag van den 17 dezer te drie ure werd die plaats door de zoogenaamde hervormers overvallen, die dadelijk al de straten bezetteden en bezit van eene batterij namen, bij welke gelegenheid vijf a zes personen als slagtoffers der omwenteling gevallen zijn; en ingevolge de jongste berigten, verwacht men alle oogenblikken een aanval der troepen van Generaal Paez, die te Valencia een leger korps van 4000 man bijeen gebragt heeft. Wij betreuren de ongelukken van deze menschen, en willen hopen, dat hun land eerlang tot rust en vrede zal komen.

— Men heeft te Jamaica een proef genomen om eenige inboorlingen der Azorische eilanden aldaar over te brengen om hen in plaats van negers voor den landbouw te bezigen. Dit schijnt te gelukken. Deze menschen zijn aan een heet klimaat gewoon en beter voor den akkerbouw in Jamaica geschikt, dan de Duitschers die men aldaar ook heeft overgebragt.

— Nadat de Republiek van Venezuela gedurende een tijdvak van omtrent vijf jaren de zegeningen van eene ongestoorde rust heeft mogen genieten, worden de grondslagen van haren welstand eensklaps vernield. De wettiglijke instellingen van deze Republiek zijn op den 8sten dezer voor vervallen verklaard en is de door het volk verkozen en door de wet bevestigde oppergezagvoerder uit het land gezonden. Hoe ongelukkig is het niet voor dat land, hetwelk als een der gelukkigste onder de Zuid Amerikaansche Staten kon gerekend worden, zoo eensklaps de fakkel des oorlogs in deszelfs boezem te zien ontvlammen. Hoe zeer was deszelfs lot niet gunstig in vergelijking met dat van Mexico, Peru, Buenos Ayres, Bolivia, Center Republiek en de Equator. Onder al deze vrije staten heeft Venezuela alleen eene konstitutie gehad, die vijf jaren ongeschonden in stand gebleven is, en zijn naar hare wettiglijke instellingen twee presidenten op den bepaalden tijd gekozen. In die andere staten werpt zich ieder op als oppergezagvoerder, die de meeste krijgsknechten onder zijne banieren kan brengen en de meeste priesters aan zijnen kant hebben. Wie kent het ongelukkige lot dier landen niet!

Thans verbeidt Venezuela hetzelfde ongelukkige lot. De geestelijkheid wier heerschappij geheel gefnuikt is geworden door de konstitutioneele regering, heeft gebruik weten te maken van de ontevredenheid der buiten dienst gestelde krijgsbevelhebbers en eene ommekeer van zaken bewerkstelligd. Uit *El Nacional* van Caracas bemerken wij dat een korten tijd geleden eene partij zich, niet alleen in Caracas maar ook in Guayana, heeft opgeworpen om het tegenwoordige gouvernement om verre te werpen en eene hervorming te bewerkstelligen, want de nummers van den 29 Junij en 6 Julij, bevatten wederleggingen van beschuldigingen tegen het gouvernement, welke door andere Couranten, met name HERCULES, COMETA en REVISTA ORIENTAL medegedeeld worden. De HERCULES eigenlijk heeft het gouvernement onlangs hevig aangetast en beweerd dat »*Venezuela zich onderdrukt en vernield vindt en dat zij hare welvaart niet kan erlangen met de konstitutie en de wetten, die haar regeren,*" De NACIONAL wederlegt deze uitdrukkingen en voert daadzaken aan om te bewijzen dat Venezuela met rassche schreden vooruit gaat. Hij toont aan onder andere uit officiele stukken dat de geregtigheden, welke den uitvoer der voortbrengselen van den landbouw verzwaarden, afgeschaft zijn; dat de uitvoer van produkten, in 1334, 50 pct. meer had be ragen dan in 1831; dat de uitgaven van het gouvernement aanmerkelijk minder waren dan onder Columbia; en dat de inwoners minder lasten opbragten dan onder het spaansche gouvernement en het gouvernement van Columbia. Hoe veel is het dus niet te bejammeren, dat deze Republiek, wier onafhankelijkheid op het punt staat van door het Moederland te worden erkend, in handen van heersch- en dweepzuchtige menschen ter prooi worde gegeven! Spanje zal waarschijnlijk de onderhandelingen opschorten, tot dat de wettige regering zal hersteld zijn. Nu is het de taak van Generaal Paez om nog meer luister aan zijn karakter bij te zetten. Heeft hij op den 20 Januarij ll. de konstitutie gehandhaafd, thans zal hij ongetwijfeld haar redden. Hij wordt geroepen om den teugel van het bewind in handen te nemen; hij zal zulks waarschijnelijk doen alleenlijk om de voor vervallen verklaarde konstitutie weder te herstellen. Moge het hem gelukken zijn land aan de magt der regeringloosheid te ontrukken.

De volgende mededeeling is alles wat ons met de toedragt der zaken in Venezuela bekend maakt.

» Aan den Heer Plaatselijken Kommandant van La Guayra. — Caracas 8 Julij 1835.

» Het garnizoen dezer hoofdstad, de Generaals in Chef en de Officieren van de bevrijdende krijgsmagt, en al de vaderlandlievenden hebben zich verklaard voor de hervor-

ming, ten einde het bloedvergieten voor te komen en te beletten dat het bloed langer in Maracaybo vergoten worde. Met dit oogmerk is er eene nationale Conventie bijeengeroepen, is de nieuwe regering opgeschort en is, voor zoo lang de onlusten duren, Zijne Excellentie de Heer Generaal in Chef Santiago Marino benoemd tot opperhoofd dezer provincie en Z. E. de Heer Generaal in Chef Jose A. Paez tot opperhoofd der Republiek.

» Op de ontvangst dezer mededeeling zult UEd. gelijke verklaring doen plaats hebben in uwe plaats en onverwijld een vaartuig ter beschikking stellen, ten einde die personen, welke aan UEd. zullen toegezonden worden, uit het land te vervoeren. UEd. zult de goedheid hebben mij zonder verwijl te antwoorden.

» Als bevelhebber van de Centrale divisie heb ik het opperbevel van de provincie aanvaard tot tijd en wijle Z. E. de Heer Generaal Santiago Marino, die afwezend is en alle oogenblikken verwacht wordt, zich met dezen hoogen post zal hebben belast.

» Ik deel U deze mede, om kennis er van te nemen en het uit te voeren, enz.

» De Generaal Kommandant der Centrale afdeeling,

» DIEGO YBARRA."

Uit deze mededeeling zullen de lezers wel ras bemerken, wie de handelende personen zijn. De zoogenaamde vaderlandlievenden zullen zeker de geestelijken zijn.

Verdere bijzonderheden van deze gebeurtenis zijn ons niet bekend. Uit eenen brief van Coro weten wij, dat op den 12 dezer eene depeche aldaar was aangekomen, bevattende den last om de opgemelde verklaring aldaar ook te doen plaats grijpen; en op den 13daaropvolgende zonde de afkondiging dier mededeeling in het kollegie der wetenschappen ten aanhoore der gansche gemeente van Coro plaats hebben. Dergelijke depeches zijn ook naar andere plaatsen verzonden. Puerto Cabello heeft zich reeds tegen de hervorming en voor de konstitutie verklaard, en wapent zich, om de mogelijke aanvallen wederstand te bieden.

Uit den opgemelden brief van Coro bemerken wij tevens dat de President Vargas, deszelfs Secretaris en veertig regtsgeleerden op den avond van den 8 Julij naar St. Thomas zijn vertrokken. Wij weten niet of zij zelven hunne wijkplaats uitgekozen hebben, of dat hun die voorgeschreven is. Mondelijksche berigten vermelden dat zij op eene Noord-Amerikaansche brik naar de Vereenigde Staten van Amerika vertrokken zijn.

De gevolgen dezer gebeurtenis zullen misschien zijn de afscheuring van Guayana en Maracaybo van Caracas en de hernieuwing der tooneelen van 1826 In dat jaar en wel op den 29 April, was er te Valencia een opstand uitgebroken, omdat het kongres van Bogota den Generaal Paez tot verantwoording had opgeroepen, waarop deze door de Cabildo en de troepen tot President van Venezuela verkozen werd. Generaal Marino vertrok eenige dagen later naar Puerto Cabello, alwaar de Cabildo en de troepen het voorbeeld van Valencia volgde, plegtig alle gehoorzaamheid aan het kongres van Bogota afzweerde en den eed van getrouwheid aan Paez aflegde. Overal klonk in Venezuela de kreet van *vive Paez*, *meure Santander*, omdat het algemeene gevoelen was, dat Bolivar gaarne de onafhankelijkheid van Venezuela wenschte, maar dat het door Santander, als Vice President, tegen gegaan werd. Generaal Marino rukte vervolgens op Caracas aan en trok op den 5 Mei die stad binnen. En wat waren de gevolgen en het einde dezes opstands? langdurige beroertens in het land en de afscheuring van Venezuela van Nieuw Granada.

Generaal Bermudez, opperbevelhebber van het departement van Orinoco, verzettede zich tegen Paez; en wie herinnert zich niet de bloedige tooneelen, welke in het oostelijke gedeelte van Venezuela hebben plaats gehad? Zij zijn te veel om in dit nummer aangehaald te worden. Puerto Cabello verklaarde zich op den 10 Augustus voor de federatie, en toen de Bevrijder President de hervorming in Venezuela had willen aannemen, onder dien mits om aan dezelve eene konstitutie als die van Bolivia te geven en als Dictator te worden erkend, verwierp Puerto Cabello het federale stelsel en riep Bolivar in als Dictator; en naderhand had men moeite om Puerto Cabello tot rust te brengen; hetgeen ook niet geschiedde dan tot na de komst van den President Bevrijder (in December 1826) in Venezuela.

— Nadere berigten, van Venezuela, zijn niet zeer gunstig voor de rust van dat land. Cumana schijnt thans de gelegenheid te willen waarnemen om zich van Caracas af te scheuren. Verleden Woensdag, den 12 Aug., is alhier van La Guyana eene schoener aangekomen, welke door het gouvernement van Venezuela was afgezonden om de militaire officieren, die onlangs bij de jongste omwenteling, alhier geëmigreerd hebben af te halen. Dit vaartuig is nog dienzelfden namiddag, met den Generaal Gonell en andere officieren aan boord, naar Coro vertrokken; ten einde eenige manschappen van daar naar La Guayra over te voeren, om het leger tegen het oosten te versterken. Generaal Paez zal zijne handen vol hebben om het oosten te onderwerpen. Al de hoofden der hervorming, die zich met de vlugt gered hebben, hebben de wijk naar het oosten genomen. Onder anderen Generaal Marino, een geduchte vijand van Generaal Paez.

De Gouverneur van Cumana, een Engelschman met name Stophord, was van Cumana op eene faluche te La Guayra aangekomen.

Generaal Paez heeft eene zeer strenge proklamatie doen afkondigen, houdende waarschouwingen tegen het herbergen, huisvesten en behulpzaam zijn in het vlugten van de hervormers.

Behalve de Generaal Justo Briceno en andere mindere officieren, zijn nog de Generaals Silva en Melo en de Heer Andres Level de Goda gevangen genomen.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Ten Huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER.
Dingsdag, den 22sten September 1835.

De 98 koppen Slaven, aankomende den WelEdele Heer J. MOIJET te *Amsterdam*, en laatst gewerkt hebbende op de Plantaadje *Montresor*, zijn Familiewijze verkocht voor de som van *f* 52,095.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, de Nd. Am. Brik *Spartan*, Kapt. R. G. Stanwood, van Boston.

Idem, de Nederlandsche Schoener *Gouverneur Generaal Baron van Heeckeren*, Kapt. G. L. de Haseth van Curaçao, hebbende 22 dagen reis; Passagiers: Kapt. C. H. BILGEN en de 2e Luit. E. J. SLENGARDE, benevens de Heeren M. B SCHOTBORGH, L. BERNARDUS en de Slavin NANCY.

Idem, de Koloniale Paket-Schoener *Henriette Elisabeth*, Kapt. F. C. Nablop, van Saramacca.

Idem, de Nederlandsche Schoener *Trafalgar*, Kapt. W. Chambrer, van Saramacca; Passagiers; de Heeren L. B. SLENGARDE en MAC INTOSCH en Bediende.

Den 23sten, Z. M. Brik van Oorlog *ECHO*, Kapt. Luitenant ter Zee W. H. VAN VOSS, van Curaçao.

UITGEKLAARD.

Den 22sten, de Nd. Am. Brik *Planet*, Kapt. Joseph Larvey, naar Boston: lading: 162 vaten Melassie.

Den 23sten, het Schip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. G. Aikes, naar Amsterdam: lading: 416 vaten Suiker, 89 balen schoene en 15 dito vuile Katoen, 2 kisten Indigo en 20 pies Inlandsch Hout.

ADVERTENTIEN.

(38237) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op HEDEN den 25sten September 1835, des voormiddags ten *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen op den hoek van de *Waterkant* en *Kromme Elleboogstraat*, La. A. No. 66; aankomende JUDA ELIAZER LIJONS.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen op den hoek van de *Prince-* en *Groote Dwarsstraten*, La. D. No. 846; aankomende AMIMBA van WOLFF.

Voorts: nog diverse *WINKELWAREN, GLAZEN KASTEN, TOONBANKEN*, enz.; aankomende FRANS EIJSBREKER.

Paramaribo, 25 September 1835.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(38380) Heden morgen ten 4 uren, overleed tot mijne innige droefheid, mijn hartelijken geliefden Echtgenoot, BRUNO DE SANDERS, in den ouderdom van 50 jaren, 6 maanden en 10 dagen, in leven KAPITEIN der Burgerdivisie *beneden Cottica*, mij nalatende *vier* kinderen, waarvan *drie* te jong te zijn om hun zwaar verlies te beseffen. — Allen die den overledene gekend hebben, zullen gevoelen wat ik verloren heb.

Vrienden en Bekenden gelieve deze als kennisgeving aan te nemen.

Plant. FREDERIKSDORP, 23 *Sept.* 1835.

Wed. C. C. DE SANDERS,
geb. VAN THOL.

(38630) WM. MEIJER, in de *Wagewegstraat* bij de *Kerkzijde*, biedt te Koop, A CONTANT:

Per el 5/8 zwart Laken *f* 5; dito blaauw Circasienne *f* 3; Flanel 55 cts.; 7/4 breede en smalle Rouwcrep; wit en rosé dito; Stoomgaas 55 cts.; fransche- en engelsche Crêppe en Mode Doeken 45 cts.; dames en kinderen Handschoenen *f* 1; dito stoffe Schoenen *f* 2; Ceinturen *f* 1,50; 7/4 Tulen 50 cts.; Neiges; breede en smalle Tulen 5 cts.; breede en smalle Linten; 10/4 wit Katoen 60 cts; eng. dito 30 cts.; 7/4 schotsch Batist 40 cts.; 7/4 engelsch en 8/4 zwitsersch Neteldoek 42 cts.; Batist Katoen 35 cts.; Lappets 52 cts.; zwitsersch gedrukt Neteldoek en Calicoo's 45 cts.; dito Foulards dito; Gingang 45 cts.; 6/4 Hemden en Nankingstreep 38 cts.; Meubelbont 45 cts.; 6/4 dito 50 cts.; Servetgoed 52 cts.; Mode Doeken 42 cts.; Borduurlint 5 cts.; Mutsenband Lint; doosjes Bollen Katoen 25 cts. en per ℔ *f* 2,50; Italiaansche Stroohoeden *f* 6; kistjes Eau de Cologne *f* 1,50; Specereijen; Sago 60 cts.; roode-, rhijn- en madera Wijn; Jenever; Brandewijn en Conjac Brandewijn; Schrijfbehoeftens; Post- en Schrijfpapier per riem *f* 10; Gezangboeken; Nederduitsche en Fransche Lectuur *f* 3,95; Sigaren; zwarte Was; Terpentijn; Hollandsche Stroop; Thee; Zoete Olie; Witlood; engelsch Bruin; gemalen Krijt 10 cts. per ℔, enz., enz.

(38626) A. SALOMONS, zal aanstaande Dingsdag 's morgens om 9 uren, op Vendu verkoopen: een partij Lamp-Olie in putten; alsmede voor rekening den Boedel DUNCAN CAMERON: een Negerin, genaamd CERIE, bekwame *Waschmeid*, met haar twee Zoonen: THEODORE en JACOBUS, *Voetaboois* en vijf melkgevende *BEESTEN*, drie *KALVEREN* en drie *OSSEN*.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Susanna Maria*, Kapt. C. Spiegelberg qq. — Adres bij *L. D. J. van Bommel*.

Het Schip *Maria Anna*, Kapt. E. P. Brons. — Adres bij *Gebr. Rajne*.

Het Schip *Minerva*, Kapt. J. J. Kiers. — Adres bij *J. L. Gellet*. — sluit ultimo dezer.

Het Schip *Koophandel*, Kapt. F. Popken. — Adres bij *Laijner en Scheffer*.

Het Schip *Zorgvuldigheid*, Kapt. J. J. Brouwer. — Adres bij *E. C. Lobato*. — Sluit 28 September.

Het Schip *Jeannette*, Kapt. T. Bodeman. — Adres bij *M. M. Curiel*.

Het Schip *Margaretha*, Kapt. H. Hegers. — Adres bij *van West en de Hart*. — Sluit ultimo dezer.

Ter Drukkerij van FUCHS & C°,